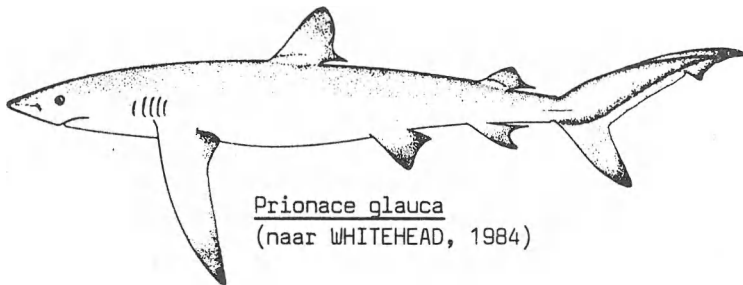

DE BLAUWE HAAI PRIONACE GLAUCA (LINNAEUS, 1758), EEN NIEUWE VISSOORT IN DE BELGISCHE WATEREN.

G. RAPPE

Op 8 december 1988 vingen de heren F. RONCETTI en R. VANEEGHEM een grote haai in een warrelnet vóór Bredene. Het bleek te gaan om de Blauwe haai *Prionace glauca*, een soort die niet vermeld wordt bij RAPPE & ENEMAN (1986). Het was een vrouwelijk dier, ongeveer 2,30 m lang, voor een gewicht van 60-70 kg. Het dier werd door bemiddeling van veearts J. VAN GOMPEL ter beschikking gesteld van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen (Brussel).

Minder dan een maand later, op 2 januari 1989 zag iemand van het Militair Hospitaal te Bredene aan de vloedlijn naast de golfbreker ter hoogte van het hospitaal (de vijfde golfbreker vanaf het oosterstaketsel) een grote vis liggen. Dit kwam natuurfotograaf R. FRANÇOIS ter ore, die met enkele vrienden ter plaatse een kijkje ging nemen. Het gerucht dat het hier opnieuw de Blauwe haai betrof, kon achteraf gelukkig bevestigd worden aan de hand van foto's die R. FRANÇOIS van de haai gemaakt had. De bestemming van het dier zelf is ons onbekend. De foto's tonen een vrouwelijk exemplaar met een lengte van ongeveer 1,50 m. Het dier geeft een verse indruk. R. FRANÇOIS (in litt.) vermeldt nog dat de buikzijde bloedend geschaafd was. Dit gebeurt bij dode haaiachtigen erg gemakkelijk en betekent inderdaad niet meer dan plaatselijke schaving van de huid.

Deze gegevens betreffen de eerste bevestigde waarnemingen van de soort voor ons land.

Prionace glauca
(naar WHITEHEAD, 1984)

De Blauwe haai is een erg slanke haai. De rug is blauw (bij de dieren blauwgrijs), de buik wit. De snuit is lang en scherp. Een spiraculum ontbreekt. De borstvinnen zijn erg lang, smal en licht gebogen. De eerste dorsaalvin is ongeveer ter hoogte van het midden tussen borst- en buikvinnen ingeplant. De lange staart bevat een duidelijk grotere dorsale lob.

Deze cosmopolitische soort van de open oceaan komt slechts zelden in ondiep water. Ze leeft van pelagische vissoorten als Makreel, Horsmakreel, Haring, ... en pijlinktvis. In de zomer volgt ze de warmere zeestromingen noordwaarts en is dan een zeldzame verschijning bij de westelijke toegang tot Het Kanaal. De soort vormt in Cornwall het lucratieve onderwerp van een specifieke hengel(sport)visserij. Enkele duizenden dieren zijn daar jaarlijks het slachtoffer van (WHEELER, 1978). In bepaalde jaren trekt de soort langs de westrand van de Britse Eilanden noordwaarts en kan zo de Shetlands en Noorwegen bereiken (PETHON, 1970). Langs die weg kunnen ook enkele dieren in de noordelijke Noordzee terechtkomen. DAVIS (1983) kan echter slechts twee waarnemingen vermelden voor de kust van Northumberland (1881, 1967). In de zuidelijke Noordzee is de Blauwe haai uiterst zeldzaam. Op 3 december 1927 werd door Nederlandse kustvisseren een vrouwtje gevangen bij het voormalig lichtschip "Haaks" (REDEKE, 1941). Op 20 december 1972 spoelde op Terschelling een vers, dood mannetje aan (BOESEMANN, 1975). Aan deze waarnemingen kunnen nu twee Belgische gegevens toegevoegd worden.

Met dank aan Eddy ENEMAN, Roland FRANÇOIS en Dirk VANHOECKE.

Summary.

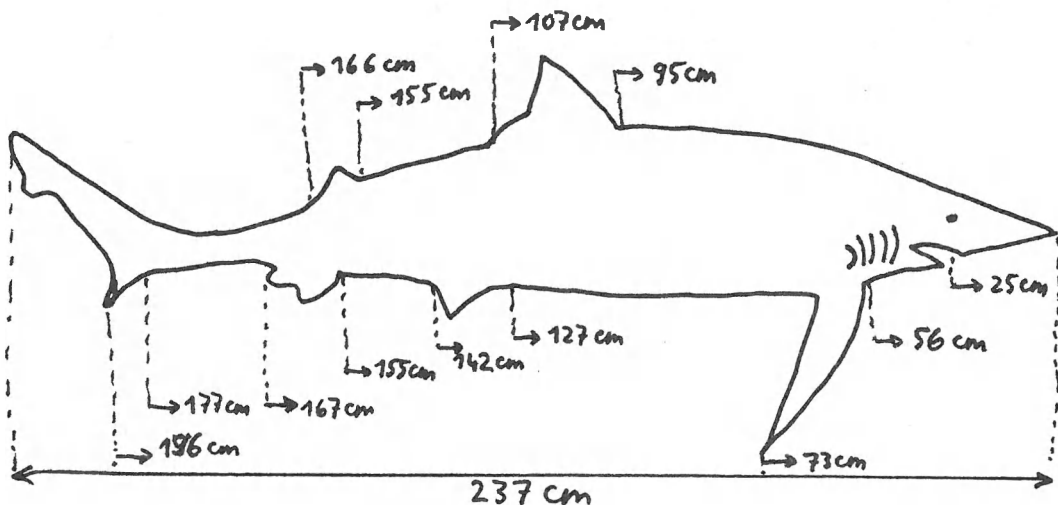
On 8 December 1988 a female Blue Shark *Prionace glauca* (LINNAEUS, 1758) was caught in a drift net near the coast at Bredene. On 2 Januari 1989 a second freshly dead specimen washed ashore at approximately the same place. These are the first records of the species in Belgian waters.

Literatuur.

- BOESEMAN, M., 1975. Enige faunistische en nomenclatorische notities betreffende vissen uit Nederland en de nabije Noordzee.- Zool. Bijdr. Leiden, 17: 44-47.
- DAVIS, P., 1983. Fishes. In: The Marine Fauna of the Cullercoats, 11: 1-231.
- PETHON, P., 1970. Occurrence of the Great Blue Shark Prionace glauca in Norwegian waters.- Rhizocrinus, 1/3: 1-6.
- RAPPÉ, G. & E. ENEMAN, 1986. Zeevissen van de Belgische kust.- De Strandvlo 5(extra nummer): I-III, 1-48.
- REDEKE, H.C., 1941. Pisces (Cyclostomi-Euichthyes). In: Fauna van Nederland, 10: 1-331.
- WHEELER, A., 1978. Key to the Fishes of Northern Europe.- Frederick Warne, London. 380 p.

NASCHRIFT.

Van J. VAN GOMPEL ontving ik nog een nota met een schets van het exemplaar van 8 december 1988 waarop een aantal biometrische gegevens aangeduid staan. Deze schets vindt u hieronder. Alle maten werden genomen vanaf de punt van de snuit.

Kapelstraat, 3
9890 Ursel